

Varijante:

- Umesto pričom, vežbu je moguće početi slikom na kojoj je predstavljena neka uzbudljiva, napeta situacija.
- Početne situacije mogu, naravno, odabrati i predstaviti i sami đaci.

Napomene:

- U zavisnosti od teme, može biti poželjno da se nakon diskusije o sadržaju porazgovara i o jezičkim sredstvima koja su korišćena u maloj predstavi. Reč može biti o vokabularu specifičnom za neku temu, ili o opštijim govornim sredstvima koja su korisna prilikom argumentovanja. Upor. pogl. 2c u Uvodu.
- Pravila o igranju scena koja govore o rešavanju konflikata u velikoj meri podstiču socijalne kompetencije; upor. i u priručniku „Interkulturnalne kompetencije“ br. 1.5, 2.6, 4.7, 5.2, 5.5, 5.7 i 6.7.

27

Fiktivne igre, dramatizacija tekstova

Cilj

2–9. razr.

20–30 min.

Materijal:

Eventualno rekviziti.

Dramatizacija scena iz nekog teksta potpora je razumevanju teksta, doprinosi opuštenijem čitanju sekvenci i širi leksički i sintaktički repertoar kod U. Tako dramatizacija delova tekstova u dopunskoj nastavi maternjeg jezika predstavlja značajan medijum upravo u pogledu učenja pismenog i standardnog jezika. O daljim ciljevima upor. br. 8, 26 i 28.

Tok:

- Kao polazište služi neki tekst, odnosno priča koja se može dobro dramatizovati, a koju će pročitati ili sami U, ili će je N pročitati ili ispričati. Može se, naravno, koristiti i slikovnica.
- Nakon jedne odgovarajuće scene (u kojoj se po mogućству pojavljuje više likova), ili posebno napetog i zanimljivog momenta u priči, N prekida čitanje (svoje, ili đaka koji čita). N đacima daje zadatak da upravo pročitani scenu odigraju u malim grupama, ili da zajedno smisle nastavak priče i da ga insceniraju.
- Formulišu se jasni zadaci: priprema traje 5–10 min., igranje scena maksimalno 5 min. Istovremeno se definišu kriterijumi kojima će se voditi završno vrednovanje (vidi gore br. 26; bilo bi dobro, takođe, napraviti obrazac za kriterijume u kojem će i jezički aspekti biti uzeti u obzir).
- N deli U u grupe, ili ih U samostalno obrazuju. Oni imaju 5–10 min. da pripreme svoje scene. Scene traju maksimalno 5 minuta.
- Grupe igraju svoje scene. Nakon svake pojedinačne prezentacije (ili, ako grupâ nema mnogo, posle svih prezentacija) U daju feedback koji se orijentise prema kriterijumima.

Varijante:

- U zavisnosti od teksta, svaka grupa može od N dobiti po jednu scenu iz priče. Zatim se scene igraju jedna za drugom, tako da se dobija jedan povezani pozorišni komad.
- Za fiktivnu igru, odnosno dramatizaciju tekstova mogu poslužiti i lutke za prste, ili igre senki uz pomoć projektor-a.

Napomene:

- Da bi se U upoznali s neophodnim vokabularom, mogu se važna jezička sredstva zapisati na tabli i o njima treba porazgovarati pre nego što se počne sa zadatkom; upor. i napomene kod br. 26.
- U zavisnosti od teksta, može biti potrebno da pored „glumaca“ jedno dete preuzme ulogu pripovedača.
- Glumci i glumice se obraćaju velikoj publici. Zbog toga je u ovoj vežbi važno da U razumeju značaj razgovetnog govora. Razgovetnost svakako mora ući na spisak kriterijuma o kojima će U u publici voditi računa.

28

Školska pozorišna predstava

Cilj

3–9. razr.

180 min.

Materijal:
Rekviziti

Školska pozorišna predstava jača kompetencije predstavljanja sebe, slobodnog nastupa, načina korišćenja gestikulacije, mimike, negovanog govora, kao i širenje leksičkog i sintaktičkog repertoara. Kompetencije stečene uvežbavanjem jednostavnijih oblika (upor. br. 8 i 27) ovde se prožimaju i dolaze do izražaja u širem okviru većih insceniranja, što dake dodatno motiviše.

Tok:

- Zajedno sa U se piše ili scenario za pozorišnu predstavu ili se neka postojeća priča adaptira u scenario predstave s dijalozima (obe varijante su istovremeno izuzetno poučni pismeni projekti). Moguće je i preuzeti i inscenirati neki već gotov predložak.
- U sledećem koraku se prelazi na probe pojedinačnih scena. Vežba se izgovor, upotreba govora tela, mimike, gestikulacije i o tome se diskutuje.
- Pribavljaju se neophodni rekviziti za predstavu, planira se školska priredba (prostor, program, pozivnice, aperitiv itd).
- Scene se uvežbavaju jedna za drugom, tako da U postaju sigurniji, a N može polako da se povuče.
- U smislu procesa učenja, važno je i da U uvek iznova jedni drugima daju povratne informacije. Za to se prethodno dogovaraju kriterijumi i odlike koje treba posmatrati.

